

T.C.
ANKARA
B L R K L K
BÖLGE KURULU BA KANLI I

K A R A R

Konu : Av.'in Bilirki i hakkındaki ikayeti

Toplantı No : 2019/43

Karar No : 2019/1083

Taraf vekili Av.'in Bilirki ilik Bölge Kurulu Ba kanlı ımıza ibraz etti i 25/11/2019 tarihli dilekçesinde özetle; davacı vekili oldu u Ankara 14. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2019/586 Esas sayılı dosyasında bilirki i olarak görevlendirilen'ın hazırladı ı 01/11/2019 tarihli raporda yanlı, bilimsel verilerden uzak ve dosyanın içeri i ile ilgisiz de erlendirmeler yaptı nı, tarafları ilgilendiren bir ba ka dosyadaki davayı "ta nmazın hasarlı teslimi dolayısıyla do an alacak" olarak nitelendirdi ini, bilirki inin "hasarlı teslim" nitelendirmesi ile davanın tarafı gibi davrandı nı, bilirki inin ayrıca "...depozito bedelinin davacıya iade edilmesi halinde Ankara 10. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2017/70 E. Sayılı dosyasıyla hükmedilen davalının alaca mın tehlikeye girece ini" belirterek davalı vekili gibi hareket etti ini ve bu ekilde bilirki inin hukuki nitelendirme ve de erlendirmelerde bulundu unu belirterek bilirki inin yetki belgesinin iptaline karar verilmesini talep etti i, bilirki i'ın listemizde kayıtlı bilirki i oldu u anla ılmış tır.

Ankara 14. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2019/586 Esas sayılı dosyasının tetkikinde, "Ankara 26. cra Müdürlü ünün 2018/15503 E. Sayılı dosyası ile borçlu aleyhine ba latılan icra takibine yapılan itirazın iptaline ve icra inkar tazminatına hükmedilmesi" konulu davada 03/10/2019 tarihli ara kararı ile "...iddia ve savunma çerçevesinde.." rapor aldırılmak üzere bilirki i görevlendirilmesine dair ara karar kuruldu u, bu ara karar üzerine dosyanın 14/10/2019 tarihinde bilirki i'a ıslak imzası kar ılı nda teslim edildi i, bilirki i'ın hazırladı ı raporu 01/11/2019 tarihinde mahkemesine ibraz etti i anla ılmış tır.

Bilirki i'ın hazırladı ı rapor incelendi inde,

Raporun 2. sayfasında **"..Hal böyle iken i bu dava ile 30.000 TL tutarındaki depozito bedelinin iadesine karar verilmesi halinde, Ankara 10. Sulh Hukuk Mahkemesi nezdinde açılmı bulunan 2017/70 Esas sayılı dosyasındaki alaca m tahsili tehlikeye girecektir. Takdir sayın mahkemenindir"** ekinde görü beyan edildi i tespit edilmi tir.

Bilirki iKurulumuza sundu u savunmasında özet olarak, davacı vekilinin ikayetlerinin haksız, yersiz ve kötü niyetli oldu unu, bilirki inin görü ünün takdiri bir delil oldu unu ve hakimi ba lamayacağı nı, mahkemenin kendisini **"...iddia ve savunma çerçevesinde.."** rapor aldırılmak üzere görevlendirdi ini ve kendisinin de bu kapsamda rapor hazırladı nı, **Ankara 10. Sulh Hukuk Mahkemesi'ndeki** dava ile ilgili olarak beyan etti i görü ün söz konusu dosyada belirtilen bir husus oldu unu, ikayet dilekçesinde itiraz müessesini a ar mahiyette ki ilik haklarına hakarete varacak nitelikte beyanlar bulundu unu ve bu konudaki Cumhuriyet Savcılı na ikayet hakkını saklı tuttu unu belirterek hakkındaki ikayeti red etti ini ifade etmi tir.

LG L MEVZUAT HÜKÜMLER :

6754 sayılı Bilirki ilik Kanununun 3/6 maddesi bilirki i atamaya yetkili makamca bilirki i görevlendirilmesinde uyulması gereken kuralların bir kısmına yönelik olup u ekildedir:

"(6) Çözümü uzmanlı ı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren sorun açıkça belirtilmeden ve inceleme yaptırılacak konunun kapsamı ile sınırları açıkça gösterilmeden bilirki i görevlendirilemez."

Bilirki ilik Yönetmeli inin 51. Maddesi "Bilirki inin görev alanının belirlenmesi ve bilirki iye bilgi verilmesi" ba lıklı olup u ekildedir:

"MADDE 51-(1) Görevlendirilen bilirki iye, inceleme yaptırılacak konunun kapsamı ve sınırları yazılı olarak bildirilir ve açıkça anlatılır. Bu yazıda a a ıdaki hususlara

yer verilir:

- a) nceleme konusunun bütün sınırlarıyla ve açıkça belirlenmesi.
- b) Bilirki inin cevaplama gereken sorular.
- c) Takdir edilen bilirki i ücreti.
- ç) Raporun verilme süresi.

d) Gerçe e aykırı mütalaada bulunması halinde 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 276 ncı maddesi uyarınca cezalandırılacaktır.

(2) Bilirki iye, inceleme konusu ile ilgili belgelerin aslı veya onaylı bir sureti dizi pusulasına ba lanarak imza kar ılı ı teslim edilir; ayrıca bu husus tutana a ba lanır. UYAP vasıtasıyla dosyanın incelenmesinin mümkün oldu u hallerde, dosya veya belge fizikî olarak teslim edilmez; bilirki iye UYAP üzerinden dosya inceleme yetkisi verilir."

Mevzuatta yer alan bu madde hükümlerine göre bilirki i atamaya yetkili makamca yukarıda belirtilen ekilde bilirki i görevlendirilmesi yapılması gerekmektedir.

Bilirki ilik Yönetmeli inin "Görevi kabul yükümlülü ü" ba lıklı 11. Maddesi u ekildedir:

"MADDE 11- (1) Sicile ve listeye kayıtlı olan bilirki i kendisine verilen görevi kabul etmezse yükümlüdür.

(2) Bilirki i, görevlendirildi i konuda uzmanlık bilgisi ve tecrübesinin yeterli olmadığını, konunun kendi uzmanlık alanına girmedi ini, varsa görevi kabulden kaçınmasını haklı kılacak mazeretini, görevlendirmeyi yapan mercie bildirmekle yükümlüdür. "

Bilirki ilik Yönetmeli inin 53. Maddesi "Bilirki inin bildirim ve çekinme yükümlülü ü" ba lıklı olup u ekildedir:

"MADDE 53- (1) Bilirki i, kendisine tevdi olunan görevin, uzmanlı ı, özel veya teknik bilgiyi gerektirmedi ini, temel ve alt uzmanlık alanına girmedi ini, inceleme konusu i ve i lemlerin açıklı a kavu turulması için alanında uzman ba ka bir bilirki i ile i birli ine ihtiyaç duymadığını veya varsa görevden çekinmeyi haklı kılacak bir mazeretinin bulundu unu, görevin kendisine verilme tarihinden veya çekinmeyi gerektirecek durumun sonradan ö renilmesi halinde bu tarihten itibaren en geç bir hafta içinde görevlendirmeyi yapan mercie bildirir."

Bu madde hükümlerine göre bilirki i maddede sayılı gerekçelerle görevlendirmeye kabul etmeyebilece i gibi, kendisine bilirki i olarak çok fazla dosya verilmesi, yakınlarının ölümü, rahatsızlık veya GÖREVLEND RMEN N MEVZUATA UYGUN OLMADI I veyahut HANG KONULARDA RAPOR HAZIRLAYACA I HUSUSUNUN NET OLMADI I gibi görevden çekinmeyi haklı kılacak bir mazereti bulunması halinde de görevlendirmeyi kabul etmemesi veya bu gibi hallerde dosyayı iade etmesi veyahut mahkemesine bildirmesi gerekti i anlaşılmaktadır.

6754 sayılı Bilirki ilik Kanunun "Temel lkeleri" düzenleyen 3. Maddesinin 2. ve 3. Fıkraları u ekildedir:

"(2) Bilirki i, raporunda çözümü uzmanlı ı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hususlar dı nda açıklama yapamaz; hukuki nitelendirme ve de erlendirmelerde bulunamaz.

(3) Genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesle inin gerektirdi i hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirki iye ba vurulamaz."

Görüldü ü gibi bu madde hükümlerine göre bilirki i "özel veya teknik bilgiyi gerektiren hususlar dı nda açıklama yapamayaca ı, hukuki nitelendirme ve de erlendirmelerde bulunamayaca ı" gibi 3. Fıkraya göre görevlendirmeyi yapan merci de bu konularda bilirki i görevlendirmesi yapamayacaktır. Bu madde hükümleri ihtiyari hükümler olmayıp, emredici hükümlerdir ve görüldü ü gibi hem bilirki iye hem de atama yapan mercie yükümlülükler getirmektedir.

6754 sayılı Bilirki ilik Kanunun 13. Maddesi "Bilirki ilik sicilinden ve listesinden çıkarılma" ba lıklı olup u ekildedir:

"Madde 13- (1) Bilirki iler, a a ıdaki artlardan birinin gerçekleşmesi hâlinde sicilden ve listeden çıkarılır:

- a) Bilirki ili e kabul artlarının kaybedilmesi veya sicile kabul tarihinde gerekli

artların bulunmadı ının sonradan tespit edilmesi.

b) Kanuni bir sebep olmaksızın bilirki ilik yapmaktan kaçınılması veya raporun belirlenen süre içinde mazeretsiz olarak verilmemesi.

c) Bilirki ilik görevi ve bu görevin gerektirdi i etik ilkelerle ba da mayan, güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranı lar da bulunulması.

ç) 3 üncü maddede belirtilen temel ilkelere aykırı olarak bilirki ilik faaliyetinde bulunulması.

d) Bölge kurulu tarafından yapılacak performans de erlendirmeleri sonucunda yeterli bulunulmaması.

e) Bilirki ilik süresinin dolmasına ra men süresi içerisinde yenileme talebinde bulunulmaması.

f) Bilirki inin sicilden çıkarılmayı talep etmesi.

(2) Birinci fıkranın (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen hâllerde ihlalin niteli ine göre sicilden ve listeden çıkarma yaptırımı yerine uyarma veya bir yıla kadar geçici süreyle listeden çıkarma yaptırımı uygulanabilir."

Bu madde hükmüne göre " **3 üncü maddede belirtilen temel ilkelere aykırı olarak bilirki ilik faaliyetinde bulunulması.** " durumunda, ilgili bilirki i sicilden ve bilirki ilik listesinden çıkarılabilmektedir. **Görüldü ü gibi bu maddedeki temel ceza "ÇIKARMA" cezası olup,** bu yönü ile di er kanunlardaki alt cezadan üst cezaya yönelik bir sistem olu turulmamı tır. 13. Maddedeki kuralların ihlali halinde ilk a amada ÇIKARMA cezası verilebilecektir. Ancak, aynı maddenin 2. Fıkrasına göre Kurul, ihlalin niteli ine göre di er alt yaptırımlara da karar verebilecektir.

KAYET D LEKÇES , DOSYA KAPSAMI, B L RK İ N N SAVUNMASI VE MEVZUAT HÜKÜMLER İ NDE ERLENDİRİLMESİ

Ankara 14. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2019/586 Esas sayılı dosyasında "**...iddia ve savunma çerçevesinde..**" rapor aldırılmak üzere yapılan bilirki i görevlendirilmesinin mevzuata uygun olmadığı ve yukarıda alıntısı yapılan 6754 sayılı Kanunun 3/6. Maddesi ile Bilirki ilik Yönetmeliğinin 51. Maddesinde belirtilen hususları ihtiva etmedi i, bu durumda bilirki inin "**görevlendirmenin mevzuata uygun olmadığı ve hangi konularda rapor hazırlayacağı hususunun net olmadığı**" belirterek bu hususu mahkemesine 1 hafta içerisinde bildirmesi gerekti i, ancak bilirki i'**ın** mevzuattan kaynaklanan bu görevini yerine getirmeyerek ve mevzuatın kendisine tanıdığı bu hakkını kullanmayarak rapor hazırlamı olması nedeniyle mahkemenin kendisini "**...iddia ve savunma çerçevesinde..**" rapor aldırılmak üzere görevlendirdi i ekindeki savunmasına itibar edilmemi tir.

Bilirki i'**ın** hazırladığı raporda yukarıda belirtildi i ekinde "**..Hal böyle iken i bu dava ile 30.000 TL tutarındaki depozito bedelinin iadesine karar verilmesi halinde, Ankara 10. Sulh Hukuk Mahkemesi nezdinde açılmış bulunan 2017/70 Esas sayılı dosyasındaki alacağın tahsil tehlikeye girecektir. Takdir sayın mahkemenindir**" ekinde görü beyan etti i, bilirki inin bu görü ü ile mahkeme hakiminin vermesi muhtemel bir kararın verilmesi halinde bir ba ka dosyadaki alacağın tahsilinin tehlikeye girileceğinin belirti i, bu ekinde bilirki i'**ın hem mahkemeye ne ekinde bir karar vermesi gerekti i yönünde görü bildirdi i, hem de bir ba ka mahkeme dosyasını yorumlayarak hukuki nitelendirme ve de erlendirmelerde bulundu u** anlaşılmı tır.

6754 sayılı Kanunun her bir maddesi uzun tartışmalar ve görüşmeler neticesinde mevzuata kazandırılmış olup, bu kapsamda ilk a amada bilirki i görevlendirilmesinin mevzuata uygun yapılması ve bilirki iden istenilen her hususun açık ve net bir ekinde bilirki iye bildirilmesi gerekti i, bu görevlendirme yapılırken görevlendirme makamının bilirki iden hukuki nitelendirme ve de erlendirme kapsamına girebilecek görevlendirmeler yapmaması, bilirki inin de yapılan görevlendirmenin mevzuata uygun olmaması nedeniyle bu durumu ilgili merciye bildirmesi gerekti i ve nihayetinde bilirki inin atama makamınca istenilmi olması halinde bile hazırlayacağı raporda **hukuki nitelendirme ve de erlendirmelerde bulunmaması** gerekti i açıktır.

Yukarıda belirtildi i ekinde bilirki i'**ın** hazırladığı raporda **hukuki**

nitelendirme ve de erlendirmelerde bulunmak suretiyle 6754 sayılı Bilirki ilik Kanununun 3/2 maddesinde yazılı "**Bilirki i raporunda çözümlü uzmanlı ı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hususlar dı ında açıklama yapamaz; hukuki nitelendirme ve de erlendirmelerde bulunamaz**" temel ilkesini ve aynı Kanununun 13/1-ç maddesinde yazılı "**3 üncü maddede belirtilen temel ilkelere aykırı olarak bilirki ilik faaliyetinde bulunulması**" kuralını ihlal etti i, her ne kadar 6754 sayılı Kanununun 13. Maddesindeki temel yaptırım "B L R K L K S C L VE L STES NDEN ÇIKARMA" yaptırımı ise de, dosyanın kapsamı, bilirki i görevlendirmeye yetkili makamca mevzuata uygun görevlendirme yapılmamı olması ve bilirki i raporunun niteli i dikkate alınarak bilirki i hakkında aynı maddenin 2. Fıkrası gere ince UYARMA yaptırımının yeterli olaca ı kanaatine varılmı ve a a ıdaki ekilde karar verilmi tir.

KARAR: Gerekçesi yukarıda açıklandı ı üzere;

- 1)-Bilirki i T.C. Kimlik numaralı'ın 6754 sayılı Bilirki ilik Kanununun 13/1-ç, 2. maddesi uyarınca **UYARILMASINA,**
- 2-)Kararın **ikayetçiye ve ilgili bilirki iye** tebli ine,
- 3-)Bilirki ilik Yönetmeli i'nin 62/6 maddesine göre kararın **bilgileri bakımından,** bilirki ilerin görev yaptı ı kamu kurum ve kurulu larına, kamu kurumu niteli indeki meslek kurulu larına ve görevlendirmeyi yapan mercilere gönderilmesine,
- 4-)6754 sayılı Kanununun 15/1 maddesi uyarınca kararın tebli tarihinden itibaren 30 gün içinde Ba kanlı ımıza verilecek dilekçe veya bir ba ka Bölge kurulu veya Adli Yargı Adalet Komisyonu Ba kanlı ı veyahut Cumhuriyet Ba savcılı ı aracılı ıyla dilekçe gönderilmek suretiyle Bilirki ilik Bölge Kurulumuza itirazda bulunulabilece ine,

Oy birli i ile karar verildi. 19/12/2019

Ba kan

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Zabıt Katibi